מסורת הש"ס

א) יומא נה ב, ב) ירושלמי שביעית פ"ט הלכה ה, ג) שם טו ב, ד) עי' מנחות קו ב, ה) זבחים סב ב, ו) ע"ש ע"א, ז) תורת כהנים פ' אמור פי"ג ועיין תוספתא מנחות פי"א ה"ו וש"ס מנחות קו ב, ח) מנחות קו א, ט) שם ע"ב, י) ע"ש קח א, כ) שנאמר, ל) עי' כתובות קו ב.

עין משפט נר מצוה

כד א מיי' פרק ה ממחוסרי כפרה הלכה יג:

כה ב מיי' פרק ט"ז ממעה"ק הל"ג:

כו ג מיי' פרק ו מאיסורי מזבח הלכה ג:

כז ד מיי' פרק ב מבית הבחירה הלכה יז:

כח ה מיי' פרק ה מתמידין הל"ב:

כט ו מיי' פרק ג מערכין הל"ט י:

נוסחת הבבלי

(א) אלא ממנחת חוטא כו' אמרה (והא דתנין) המתנדב מנחה מביאה כו' ר' אלעי בשם ר"א כו': **(ב)** רב אמר כנגד כו' ור' חזקיה אמר כנגד כו' מרובה לפיכך הרבו לה כו': **(ג)** ר"ש בר נחמני בשם ר' נתן כו' ויתנהו בשער בית ה' כו' רב הונא אמר מפני כו' רב הונא בשם ר' יוסי כו':

הגהות הגר"א

[א] נ"ל ואין חושש ומלת כהן נמחק: **[ב]** ואי אמרי' ברירה נברור ד' זוזי וכו'. כצ"ל: **[ג]** מלות קרבן לרבות את העצי' ל"ג: **[ד]** ה"ג אמה ברבוב אמה קרנות אמה מערכה כצ"ל. ור"ל בעל ת"ח מרן לא גרס אמה יסוד ואמה סובב וטעמו מסוגיא דזבחים (סב.) ועי"ש וברש"י ור"ש להביא ראי' שמקום המערכה אמה על אמה דאמה היה ברבוב ואמה קרנות וממילא רק אמה מערכה ועיין במנחות (נז:) בסוגיא: **[ה]** ה"ג א"ר אילא כלום למדו לקומץ מלחם הפנים אלא ממנחה למדו מה להלן קומץ החסר כשר אף כאן קומץ החסר כשר כצ"ל. וה"פ אילא בא לסתור מה דהתחיל ללמוד מלחם הפנים ואמר כלום למדו לקומץ מלחם הפנים וכי שיעורא דקומץ לבונה הן הבאה עם המנחה הן בפ"ע למדו מלה"פ אלא ממנחה למדו כדאמרינן במנחות (קו:) דכתיב והרים ממנו בקומצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלבונה מקיש לבונה לגרמה דמנחה מה גרמה דמנחה קומץ אף לבונה נ"כ קומץ ומינה מה להלן קימוץ החסר כשר אף כאן קימוץ החסר כשר להאי סוגיא נ"ל דר' אילא ס"ל בלבונה הבאה עם המנחה כר"ש ור"י דאיפלגו במנחות (יא:) גבי חיסר לבונתה וס"ל דכשר וגם ס"ל כחד מהני אמוראי ר' אמי ור"י נפחא דס"ל כמחלוקת בלבונה הבאה עם המנחה ה"נ בלבונה בפ"ע ס"ל לר"ש ור"י דקומץ החסר כשר משא"כ בקמצין דבזיכין דלחה"פ לד"ה חסר פסול כדאמר התם כנ"ל הפירוש בסוגיא זו וגי' הספרים ופירושי המפרשים אין הדעת סובלתן. כ"ז הועתק מס' ת"ח ע"ש: **[ו]** נ"ל מביאה בקומצו של כהן ול"ג כ"ג. ועי' תוספות מנחות (קו:) ד"ה לא יפחות וכו'. והנקי"ע לא ראה דברי תוס' ונדחק מאוד לפרש כהן גדול שבכהנים ועי' בספר ת"ח: **[ז]** ה"ג חטאות ואשמות ועשירית האיפה כצ"ל: **[ח]** ה"ג כתיב וכלותם הביאו לפני המלך ויהוידע את שאר הכסף ויעשהו כלים לבית ה' כלי שרת וכתיב אך לא יעשה בבית ה' וכו'. ר"ש בר נחמני בשם ר' נתן אמר ב' נדבות עשה ותנא דבי ר"י נדבה אחת מאי ככלותם לאחר שהותירו וקשיא על דר"י כתיב ויקח יהוידע הכהן ארון א' ויקב חור בדלתו ויתן אותו אצל המזבח וגו' וכתיב ויאמר המלך ויעשו ארון א' ויתנהו בשער בית ה' חוצה רב הונא אמר מפני הטמאי' כצ"ל. והשאר שבינתים עד סוף הפ' נמחק. וה"פ אגב דמזכיר במתני' מדרש יהוידע לא יובא בית ה' דריש להני קראי ורמי קראי אהדדי. וכ"ה בבבלי כתובות (קו:) ועי' בס' ת"ח ותמצא טעם:

ואוכלת בקדשים [א]ואינה חוששת שמא נתעצל בהן [א]ואין הכהן חושש שמא דמי חטאות מיתות מעורבות בהן כי[ב] קאמרינן בחטאות שמתו בעליהן ודאי ואי אמרינן [ב]נברור ד' זוזי ונישדי בנהרא ואידך לישתרו הא אמרינן בעלמא ר' יהודה לית ליה ברירה: רבי[ג] יוסה בי ר' בון (ביבא) א"ר בא בר ממל בעי אמר [ד] הרי עלי עץ [ה]מביא גיזר אחד א"ר לעזר מתניתא אמרה כן שזה קרבן בפני עצמו וזה קרבן בפני עצמו כהאי דתנינן[ו] תמן שנים בידם שני גזרי עצים [ג]קרבן[ז] לרבות את העצים ריב"ל אמר עוביין[ח] אמה [ט]באמה שוחקת וארכן באמה גדומה ר' חוני בשם ר' אמי כמין טורטני א"ר שמואל בר רב יצחק לפי[י] [כ]שלא היה מקום המערכה אלא אמה על אמה לפיכך לא היה בו אלא אמה גדומה ותני כן [ד]אמה היסוד אמה סובב אמה ברבוב ואמה קרנות ואמה מערכה: לבונה לא יפחות מקומץ [ו] נאמר[ל] כאן אזכרה ונאמר להלן אזכרה מה אזכרה האמור להלן מלא קומץ אף אזכרה האמור כאן מלא קומץ אי מה אזכרה האמורה להלן [מ]שני קומצין אף אזכרה האמורה כאן שני קומצין [ה]אמר רבי אילא כלום למדו לקומץ (א)אלא (מלחם הפנים) ממנחת חוטא מה להלן קומץ החסר פסול אף כאן קומץ החסר [ו] פסול אמר רבי יוסה מילתא דרבי אילא אמרה המתנדב (מנחה) לבונה מביאה בקומצו [ז] של [ו]כהן (גדול) (ר' אלעי בשם ר"א) רבי חזקיה בשם רבי ירמיה ואפילו בקומץ הבעלים: זהב לא יפחות כו': אמר[נ] [ס]ר"א והוא שהזכיר צורה אבל אם לא הזכיר צורה מביא אפי' צינורה: ששה לנדבה. (ב)(רב אמר) חזקיה[ע] אמר כנגד ששה בתי אבות בר פדיה אמר כנגד שש בהמית פר ועגל ושעיר איל גדי וטלה שמואל[פ] אמר כנגד ששה קרבנות (קני זבים וקני זבות קני יולדות) [ז]חטאות ואשמות המנחות ועשירית האיפה א"ר יוחנן ע"י שהנדב' מרובה ריבו לה שופרות הרבה [ח][צ]כתיב[ק] ¹וכבלותם הביאו לפני המלך ויהוידע וגו' (ג)ר"ש בר נחמן בשם רבי יונתן אמר שתי נדבות עשה תני

ריבב"ן

אשם מצורע ומותר מנחת חוטא ומותר עשירית האיפה של כ"ג שגם היא נקראת חטאת שנאמר יביא חטאתו זו עשירית האיפה. ר' הושעיא אמר כנגד מותר חטאת ומותר אשם ומותר אשם נזיר ומותר אשם מצורע ומותר קינין אלו קיני חובה ומותר מנחת חוטא מכל אלו לוקחין עולות הבשר לשם והעורות לכהנים כשאר עולות שנאמר עור העולה אשר הקריב לכהן לו יהיה. כתוב אחד אומר אשם הוא אשום אשם לה' וכתיב בפרשת נשא האשם המושב לה' לכהן הא כיצד כל שהוא בא משום חטא ומשום אשמה שהיה חייב אשם כגון אשם גזלות אשם מעילות אשם תלוי אשם שפחה חרופה אשם נזיר אשם מצורע אם הפריש אשמו ונאבד והביא אחר תחתיו ונמצא הראשון ירעה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה. מותר חטאת מי שהפריש חטאתו ואבדה והביא אחרת תחתיה ונמצאת הראשונה לרבנן דפליגי עליה דר' בתמורה פ"ד תרעה עד שתסתאב ויפלו דמיה לנדבה דלא אזלא למיתה אלא אם נמצאת לאחר כפרה ולר' דאמר אפילו נמצאת לאחר הפרשה אזלא למיתה משכחת לה כגון שהפריש שתי בהמות לאחריות האחת תרעה. ולר' שמעון דאמר כל אבודין מתין אפילו הפרישן לאחריות לא משכחת לה אלא כדאמר ר' אמי הפריש שני צבורי מעות מתכפר באחד מהן והשני יפלו לנדבה ומוקי לה בתמורה פ"ד אליבא דר' שמעון. א"נ הפריש מעות לכל אלו ונותרו מותרן נדבה:

תקלין חדתין

כך הוא דינה שתביא דמיהן של שני התורים ונותנת בשופר שכתוב עליה קינין ששם נותנין מעות קיני חובה: **ואוכלת בקדשים.** שם גרס ואוכלת כדתנן חגיגה (כ"ד:) האונן והמחוסר כיפורים צריכים טבילה לקודש: **שמא יתעצל כהן.** דחזקה כהנים עושין שליחותן כדאמרינן במנחות (פ"ז ב'): ה"ג **ואינו חושש שמא דמי חטאות מתות מעורבות.** בכן מדאמרי' שמטיל בשופר זה ולא פליג עליה רבי יהודה: **כי קאמרינן בחטאת שמתו בעליה ודאי.** דחיישינן שמא יתוודע בבירור שמתה א' ונמצא כולן אולי למיתה אבל למיחש שמא תמות לא חיישינן: **ואי אמרינן ברירה כו' ד' זוזי.** שיעור דמי פרידה אחת כדתנן בקינין עמדו קינין ברבעתים: **ר"י ל"ל ברירה.** ואנן לר"י קיימינן: **בעי.** שאל מה שאמר אם

ישכימו כן כדפרישית בפרק קמא: **מביא גזיר א'.** דחשיב קרבן בפ"ע שזה קרבן בפ"ע. כ"א מהגזירין: **בידם.** ביד כל אחד גזיר א' ש"מ דכל אחד קרבן בפ"ע ולכן היה כהן לכל אחד: **שוחקת.** רווחת וגדולה. ועוביין של כל אחד ואי כדאמר שכל א' קרבן בפ"ע ולכן קאי אכ"א בפ"ע דלא כרא"ש: **גדומה.** פחותה: **טורטני.** קנה מאזנים ואפי' כ"ם בעוביה. א"נ שיהיו שוין בהיקף אורכן כעוביין כקנה מאזנים שוין. כך למדתי ממשמעות פי' הרמב"ם במתני'. א"נ כמחק גודש סאה כמ"ש בבבלי זבחים (פ"ג ב'): **לפי שלא היה כו'.** דבעינן עצים ע"ג המזבח שלא יצאו העצים מן המזבח לפיכך לא היו העצים אלא אמה גדומה: **ותני כן.** שלא היה מקום המערכה אלא אמה: ה"ג **אמה ברבוב אמה קרנות אמה מערכה.** דאמה שבין הקרנות ומקום הילוך ממעטין בו אמתים לכל צד פש ליה אמה על אמה. וזה הביא ראיה דאמה ברבוב ואמה קרנות א"כ לא נשאר רק אמה מערכה: **לבונה לא יפחות מקומץ נאמר כאן כו'.** הכא במתני' בלבונה הבאה בפני עצמה איירי ולא אשכחן קומץ אחד רק בלבונה הבאה עם המנחה וכלל עמה לבונה דבפני עצמה כשיעורן ומפני שרוצה לפרש משנתינו התחיל לפרש לבונה הבאה עם המנחה שממנה יתפרש לבונה בפ"ע דמתני': **נאמר כאן.** היינו בלבונה הבאה עם המנחה כתיב ואת כל הלבונה וגו' אזכרתה לה' ומשמע נמי דאת כל הלבונה דקאמר היינו כל שם הקטרת לבונה אף הבאה בפני עצמו וכדמשמע בבבלי מנחות (ק"ו ב'): **ונאמר להלן.** בלחם הפנים ונתת על המערכת לבונה זכה וגו' לאזכרה: **מה להלן מלא קומץ.** למערכה וכדתנן במתני' דמנחות (ק"ו ב') ואם חסר ממלא קומץ פסול כדאמר שם בהדיא: **אף כאן מלא קומץ.** וחסר פסול: ה"ג **אי מה להלן ב' קמצים.** בלחם הפנים כמ"ש במתני' ב' בזיכין ב' קומצין לכל מערכה קומץ א' ה"נ הכא: **כלום למדו לקומץ מלחם הפנים אלא ממנחה למדו.** ר' אילא בא לסתור מה דהתחיל ללמוד מלחם הפנים ואמר כלום למדו לקומץ מלחם הפנים וכי שיעורא דקומץ לבונה הן הבאה עם המנחה הן בפני עצמה למדו מלחם הפנים אלא ממנחה למדו כדאמרינן במנחות (ק"ו ב') דכתיב והרים ממנו בקומצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלבונה מקיש לבונה לגרמה דמנחה מה גרמה דמנחה קומץ אף לבונה נ"כ קומץ ומינה מה להלן קומץ החסר כשר אף כאן קומץ החסר כשר להאי סוגיא נ"ל דר' אילא ס"ל בלבונה הבאה עם המנחה כר"ש ור"י דפליגו במנחות (י"א ב') גבי חיסר לבונתה וס"ל דכשר וגם ס"ל כחד מהני אמוראי ר' אמי ור"י נפחא דס"ל כמחלוקת בלבונה הבאה עם המנחה הכי נמי בלבונה בפני עצמו כ"ל לר"ש ור"י דקומץ החסר כשר משא"כ בקמצין דבזיכין דלחם הפנים לדברי הכל חסר פסול כדאמר התם: **מילתיה דר"א אמרה.** מדבריו מוכח: ה"ג **המתנדב לבונה מביאה בקומצו של כהן.** דהואיל דלמד ממנחה ודינו כלבונה הבאה עם המנחה אף לקולא אם כן לכולא מילתא נשוויה דמשערינן בשיעור קומצו של יד הכהן: **אפילו בקומץ בעלים.** דמ"מ נדבה נפשי עצמו היא: **צורה.** מטבע כמ"ש בגמרא אגורתא דזוזי: **צינורא.** מזלג קטן: **כנגד ו' בתי כו'.** שכל משמר חלוק לו' בתי אבות כנגד ו' ימי השבוע זה עובד יומו וזה יומו ובשבת כולן שוין ולכן תקנו ו' שופרות שלא יטול זה משופרו של זה ולא אתי לאינצויי כדאיתא בבבלי מנחות (ק"ז) ועי"ש: **ששה בהמות פר.** שהמתנדב פר לעולה מביא ונותן לשופר ששמו פר כמנה אחד דפר במנה אחד: **ועגל.** המתנדבו מביא ה' סלעים ונותן לשופר ששמו עגל וכן כולם והכהנים לוקחים משופר ששמו פר ומקריבים פר ויקריבו מאותו שופר פרים עד שיכלו המעות ולהכי נקט ששה בהמות שאין עולה באה אלא מששה בהמות אלו: **כנגד ששה קרבנות.** המנויין בפ"ב מתני' ה': **שופרות הרבה.** כדי שלא יתעפשו המעות והתם מפרש מ"ט דמר דלא אמר כמר: ה"ג **וכבלותם גו' כמ"ש בפנים.** ולאגב דמזכיר במתניתין מדרש יהוידע לא יובא בית ה' דריש להני קראי ורמי קראי אהדדי הכי גרסי' בבבלי כתובות (ק"ו ב') ומשני

הקנין קלוכין היו: **ואוכלת בקדשים.** לערב: **ואינה חוששת שמא נתעצל כהן.** דחזקה על ב"ד של כהנים שאינן עומדים משם עד שיכלו כל מעות של אותו שופר כדי שלא יתבלו מחוסרי כפרה בקדשים: **ואין הכהן חושש וכו'.** ולא פליג ר"י משמע דכ"ע מודים דלא חיישינן שמא מתה אחת מהן: **ומשני כי קאמרינן** לר"י דחייש לתערובת היינו שיודע לן שבוודאי מת א' מהטמנין לתוך השופר נמצא שכן מעורבות: **ופריך ואי אמרי' כו'.** כלומר אמאי ונברור ד' זוזי דמי החטאת ונאמר דאלו הן דמי החטאת שמתו בעליהן והשאר יקרבו ודקאמר ד' זוזי היינו זוזי פשיטי שה' מהן הוא דינר צורי והן דמי פרידה אחת דתנן בו ביום עמדו קינין ברבעתים פי' פרידה אחת והרובע הוא חצי דינר צורי שהוא ד' זוזי מדינה א"נ אורחיה דש"ס למתני ד': **ליה ברירה.** לא סמכינן אברירה למשרי איסורא:

בעי אם אמר הרי על עץ. ולא אמר עצים שלא נתכוין אלא לעץ אחד מהו שיביא א' או שנים: **מתניתא אמרה כן.** שאף גיזר א' הוה קרבן ונדרו נדר: **כהאי דתנינן תמן.** ביומא פ"ב: **ושנים שני כהנים בידם שני גזרי עצים.** כיון דכל א' גיזר א' ש"מ שכל א' קרבן בפני עצמו: ה"ג **קרבן לרבות את העצים.** וה"פ כתיב כי תקריב קרבן מנחה ומלינו לעצים שנקראו קרבן דכתיב והגורלות הפלנו על קרבן העצים: **באמה שוחקת.** פי' באמה גדולה: **גדומה.** פחותה: **כמין טורטני.** קנה מאזנים ול"נ דאעוביו קאי שלא היתה עוביו אלא כטורטני והוא כמחק גודש סאה השנוי בבבלי: **אלא אמה על אמה.** ולמאתא באמתא היכי יתיב וכתיב על העצים אשר על המזבח שלא יהו העצים יוצאין מן המזבח לפיכך לא היו העצים אלא אמה גדומה: **ותני כן.** ותניא נמי הכי שמקום המערכה לא היה אלא אמה על אמה: **נאמר כאן.** גבי לבונה דלחם הפנים אזכרה דכתיב ונתת על המערכה לבונה זכה והיתה ללחם לאזכרה: **ונאמר להלן.** גבי מנחה וקמץ משם מלא קמצו מסלתה ומשמנה על כל לבונתה והקטיר הכהן את אזכרתה: **אף כאן קומץ.** לכל מערכה וכי היכי דהתם מנחה מלא קומץ אף התם נדבת לבונה מלא קומץ: ה"ג **אי מה להלן שני קומצין.** וה"פ אי מה להלן בלחם הפנים ב' קומצין כדאמרינן לעיל על כל מערכה קומץ אף התם נדבת לבונה ב' קומצין: **כלום למדו לקומץ.** לבונה אלא מלחם הפנים והתם בעינן שיהא כל קומץ בפני עצמו מלא ואם חסר ממנה פסול ש"מ אע"ג דבהצטרפות יש שני קומצין כגון שהשני יותר אפ"ה פסול כדילפי' ממנחת חוטא ש"מ דכל קומץ קרבן בפני עצמו: **מילתא דרבי אילא אמרה.** מדברי ר' אילא שמעינן: ה"ג **המתנדב לבונה מביאה בקומצו של כה"ג.** וה"פ מדיליף לה מלחם הפנים וכפ"ש נעשה ולא ידעינן אי כהן דמתרמי וצריך שיהיה הרבה שיקמוץ ממנו גדול שבכהנים: **ואפי' בקומץ הבעלים.** ממנחה ילפינן ויכול ליתן אותה לכל כהן שירצה שבאותו משמר: **והוא שהזכיר צורה.** דאמר מטבע: **צינורא.** שיעורו מזלג קטן: **כנגד ששה בתי אבות.** הכהנים שתקנו להם חכמים שיהא כל משמר חלוק לששה בתי אבות כנגד ששת ימי השבוע שיעבוד כל אחד ביומו ובשבת כולן שוין שיהא שלום ביניהן שעורות של בהמות הנקחות מן השופרות היו לכהנים שמקריבין העולות וכל זמן שאין המזבח בטל לא היו לוקחין מן השופרות ואם לא היה נפש אלא שופר אחד אתי לאנצויי דשמא באותו יום של בית אב הראשון או השני יביאו נדרים ונדבות הרבה ולא יטול הבית אב מן השופר כלום ונשאר ימות השבוע לא יבואו נדרים ונדבות הרבה נמצא אותן בתי אבות מקריבין מן השופר שלא יהא המזבח בטל והוו עורות שלהם ומגנו הנך קמאי כהדי הנך ואמרי יש לנו עורות ואנו אין לנו כלום ואי משום הנך עולות שהביאו יחידים במשמרות שלנו מזלנו גרם א"נ פעמים שמקריבים שלמים והעורות לבעלים הלכך תקינו ששה שופרות שלא יטול זה משופרו של זה וכשהמתעי' בלות נותנין אותו לו' שופרות: **כנגד פר וכו'.** שהמתנדב פר ועולה מביא ונותן לשופר שכתוב עליו פר מנה כדאמרי' יביא במנה והמתנדב עגל מביא ה' סלעי' ונותן לשופר שכתוב עליו עגל וכן כולם והכהנים מקריבין מכל שופר קרבן הכתוב עליו ומתני' רבי היא דאמר קטן והביא גדול לא יצא: **קני זבים וקני זבות.** כחד ניתנו דשם זב אחד הוא: **וחטאת ואשמות.** בתרין הוו: **המנחות.** היינו מותר מנחת חוטא דלנדבה אזיל דאילו מותר מנחת יחיד יוסיף משלו ומביא מנחה אחרת: **ועשירית האיפה.** שכה"ג מקריב בכל יום ואם הפריש לעשירית האיפה של יום ויתותרו שוב אין יכול להקריבו לשם מחר אלא תפול לנדבת צבור וכדר"א לעיל בפ"ב דף ח' ורש"י במנחות פרק התודה עלי יש לו גירסא אחרת ע"ש: **ריבו לה שופרות הרבה.** כדי שלא יתעפשו המעות: ה"ג **כתיב וכלותם וכו': שתי נדבות עשה.** דבמלכים כתיב ויקח יהוידע הכהן ארון אחד ויקוב חור בדלתו ויתן אותו אצל המזבח בימין וגו' ובד"ה כתיב ויאמר המלך ויעשו ארון ויתנהו בשער בית ה' החוצה משמע דב' ארונות עשה א' בפנים וא' בחוץ

משנת אליהו

גירסאות להתלמידים בהא דתני ר"י כו': **תני כן אמה ברבוב כו'.** מרן לא גרס אמה יסוד ואמה סובב וטעמו מסוגיא דזבחים (ס"ב א') ועיין תוס' רפ"י יומא כאן להביא ראיה שמקום המערכה אמה על אמה דאמה היה ברבוב ואמה קרנות וממילא רק אמה מערכה ועי' מנחות (נ"ז ב') בסוגיא: **נאמר כאן כו'.** עי' רש"י במנחות (ק"ו ב') ד"ה מנ"ל דפתם כו' ושם (ק"ז ב') ד"ה לבונה כו' הבאה בפ"ע כגון שאומר הרי עלי כו'. וכדפרשית לגירסת רבינו דרבנן לאוספוי דלבונה הבאה בפ"ע קומץ א' ומתחיל בלימוד לבונה הבאה עם מנחה לקומץ א' ג"כ ליתו מפורש בהדיא ולמד מלחה"פ לאותרת רק דמשום הקשה דאימא ב' קומצין והדר כלום למדו קומץ בכ עיקרא דקומץ ממנחה למדו וגדולה תהי אף קומץ דלחה"פ למד בספרא נ"כ ממנחה בספרא פ' אמור פרשה י"ג הלכה ו' לאזכרה ר"ש אומר נאמרה כאן אזכרה ונאמרה להלן (במנחה) אזכרה מה אזכרה האמור להלן מלא הקומץ אף כאן מלא קומץ מלמד שהיא טעונה ב' קמצין מלא הקומץ לסדר זה ומלא הקומץ לסדר זה עכ"ל ועי' תוס' דמנחות (י"ג ב') ד"ה קומץ כו' וגי' הספרים ופירושי המפרשים אין הדעת סובלתן: **ה"ג מביאה בקומצו של כהן.** עי' תוס' דמנחות (ק"ו ב') ד"ה לא יפחות כו' והנקי"ע לא ראה דברי התוס' ונדחק מאד לפרש כהן גדול הגדול שבכהנים ושנה מאוד:

הדרן עלך שלשה עשר שופרות

גליון הש"ס

[א] עי' תוספות מנחות דף קו ע"ב ד"ה לא: **[ב]** עי' תוספות מנחות דף יא ע"ב ד"ה קומץ: **[ג]** הגר"א הגיה כשר ועי' ברמב"ם פי"א מפהמו"ק הלכה ח פסק דחיסר לבונתה כשר ועי' בכ"מ שם ואפשר שסמך על הירושלמי לפי גירסת הגר"א: **[ד]** עי' תוס' מנחות דף קו ע"ב ד"ה לא:

ציון ירושלים

חזקיה אמר כנגד ששה בתי אבות. עי' רש"י פסחים דף נ"ז ד"ה לערב שכתב שמשמר נחלק לששה בתים אבל בתענית דף ט"ז ע"ב ד"ה אנשי כתב לשבעה וכ"כ הריטב"א בתענית וברטנורא פ"ד ממדות ופ"א מתמיד כתב לשבעה וכ"כ הברטנורא פ"ב דתענית מ"ו והארכתי בזה הרבה והראיתי כמה מקומות בש"ס שגם בשבת היו

תורה אור השלם

1. וּכְכַלּוֹתָם הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אֶת שְׁאָר הַכֶּסֶף וַיַּעֲשֵׂהוּ כֵלִים לְבֵית יְיָ כְּלֵי שָׁרֵת וְהַעֲלוֹת וְכַפּוֹת וּכְלֵי זָהָב וָכָסֶף וַיִּהְיוּ מַעֲלִים עֹלוֹת בְּבֵית יְיָ תָּמִיד כֹּל יְמֵי יְהוֹיָדָע: דברי הימים ב כד יד